

Suve hooajaks soovitame kvaliteet

Jalgrattaid:

Husqvarna, Monark,
Apollo, Ardilla, Bora,
N. S. U., Kanzler jne.

Mootorrattaid:

N. S. U. ja D. K. V.

„ADLER“ ja „AUSTIN“

autode ainesindus
Lõuna-Eestis.

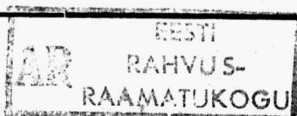
K.-m.

VENNAD PRÜÜS

Tartus, Kaubahoov 20/21.

Telefon: 12-92, 16-92.

Osakonnad: VALGAS ja PETSERIS.

I I L

TARTU POEGLASTEGÜMNAASIUMI, 1. GÜMNAASIUMI, 1. PRO-
GÜMNAASIUMI, 1. REALKOOLI, TEHNIKUMI JA TEHNIKA-
KOOLI ÕPILASKONNA AJAKIRI.

TOIMETUS: Vastutav toimetaja — õpet. J. Konks, päätoimetaja — O. Linde, tegev-
toimetaja — R. Uustal, toimetuse liikmed: O. Kuusik, E. Noorkukk,
M. Port, I. Rebane, A. Sarv ja H. Meema.

V aastakäik.

Juuni 1938.

Nr. 3.

Kevad on käes...

Kevad on käes. Loodus ehib end pidulikult värskesse rohelisse rüüsse. Puhkevad pungad ja ilutsevad õied, töötades anda uut elu. Linnud pöörduvad lõunast tagasi, tuues meile siristades tervitusi kaugegetelt maadelt; nad ehitavad endile pesi uue elu loomiseks. Päike tõuseb kõrgele taevapinnale ja läkitab meile naeratava näoga soojust ja uut elujõudu. Inimesed liiguvad rõõmsa säraga silmades ja uue lootusega südames selles uuesti tärkavas looduses ja alustavad uut ülesehitavat tööd värsketel põldudel, aasadel ja nurmedel, külvates uut seemet, mis peab võrsuma küpseks viljaks. Igal pool keeb uus elu. Kevad on käes...

Kevad on käes ka Teil, noortel, kes Teie lõpetate oma õpingud kooliõpingis, astute ellu, igäiks alustama oma i s e s e i s v a t elu. Ka Teil naeratab nagu rõõmust, särab silm soojusest, täidab südant kindel lootus tulevikku. Kõik on Teis nii helge, nii kaunis... Elukevad on käes...

Minge siis, noored, kes Te kannate kevadet südames, neile värsketele elupõldudele, -aasadele ja -nurmedele, külvake head seemet, mis kasvaks küpseks viljaks; saage tugevateks, sirgjoontelisteks ja tahtejõulisteks m e e s t e k s, kes kui tammed, juurdudes kogu oma olemusega kindlalt kodumaa-pinnas, seisavad murdmatult püsti kõigis Teid ootavates elutuultes ja -tormides.

Ent üht ärge unustage elulõpuni: kandke kevadet südames ka kõige viiletsamatel aegadel, levitage soojust, värskust ja armastust oma ümb-ruskonnas, sisendage lootust, tahtejõudu ja murdmatut elutahet endale ja kõigile neile, kes kipuvad väsima, nõrkema või ahastama!

Kandke kevadet südames kogu ta ilu ja säraga elulõpuni! . . .

Tartus, 23. V 38.

V. NEGGO.

Saateks.

Taas tundub lähenevat koolitöö lõppu. Tuttavate klassiruumide kriidihõngulist õpingutepalavikku süvendab teadmine: veel viimsed pingutused! Ja ühiseis vallatlusis — kõnelusis tuikab läheneva vaba-aja aimus, mis annab jõudu ja energiat lõpetada veel väheseid jäänud töid.

Rühime kasvavasse kevadesse, mõtteid täis kevadist uljust ja võidukat edasipüüdu klass klassilt nagu astmeid pidi üles avaustele. Paljud meist juba seisavad selle raja viimasel astmel, valmis sööstma tulevikku, mille tundmatus veetleb ja kutsub. Ent säääl — praotub kuskil nii tuttav klassiuks, paistab koolipingiserv ja tükike sinist vihku. Peatuvad edasirühkijad — lahkujad, hinges hellus, harduski, sest meenuvad tööd ja askeldused, õpingud, mured ja rõõmud, millele need ruumid olnud koduks ja allikaks. See kõik peab nüüd jääma eemale, andma aset uusile, veel võõraile tööle ja ettevõttele. Ja vana koolimajaga seovad siis vaid need pilgud tagasi ning hoog ja teadmised, millega ta meid varustanud rünnakuks elu jaoks. Nukrus nagu ängistaks hinge, ent astmeid pidi taas järelerühkivailt, ülessammujailt manitseb hüüd: Liikuge teiegi aina edasi tõusul!“ Ja nukrus kaob, edasi viib tee! Kui pilgud täis tänutunnet ja jõudu pöörduvad tagasi, siis on juba astmeile kerkinud uued, kelle tee samuti viib edasi. Edasi!

O. L i n d e,
Õpilaskonna vanem.

EINO AVARSOO.

Muljeid Eesti-Soome koolinoorsoopäevadest Helsingis ja Tampereel 2.—5. maini.

Vaevalt jõudnud varahommikul Tallinnasse, pidime kohe sadamasse minema, et õigeaegselt jõuda Helsingisse minevale laevale. Laevasõit töötas kujuneda üsna mugavaks, päike paistis soojalt ja tuul oli nõrk. Merel muutus aga taevast täiesti pilviseks ja külm tuul paisus suureks, nii et mõnelgi tuli „kalu süüta“.

Väikese hilistumisega jõudsimel Helsingisse. Sadamasse oli rohkesti soome koolinoori meile vastu tulnud. Järjekorranumber rinda kinnitatud ja ümbrik korteri aadressi ja päevakavaga pihku pistetud, astusime väikese südamepõksumisega esimest korda võõrale maapinnale. Tollimajast väljudes nägime külalisi ootavaid soomlasi. Märkamatu pistis keegi käe pihku: „Terve!“ — „No muidugi terve!“ (Väike arusaamatus: terve = tervis.) Nii sobis esimene tutvus libedasti ja kõik läksid perekondadesse laiali. Esialgu oli küll keelega tegemist, aga saksa keel sai enamikus õigeaks abimeheks.

Läbi Helsingi sirgete ja asfalteeritud tänavate sõites näis, nagu poleks linn eeskujulikult puhas, võis tihti märgata paberilipakaid ja muud prügi. Küll on Helsingi noor põhjamaine arhitektuur silmapaistvalt ilus ja majad suurlinlikult kõrged. Eriti ilus on jaamahoone, mis on välja raiutud soome graniidist ja mõjub lihtsalt-rahulikult, olles omaette kunstiteos. Vaatamisväärt on ka staadioni tribüün ja Stockmanni kaubapalee liikuvate treppidega. Im-

posantsemaid ehitisi on siiski eduskunnaahoone, mis esitab väärikalt Soome kunsti ja rikkust. Selles esinduslikus majas korraldas Soome Hariduseminister meile suur-

Meie mehi Soomes

suguse dinee maitsvate roogadega ja kaljaga. Peale eduskunnamaja ilu imetlemist siirdusime kõik koolinoorsoopäevade avapeole avarasse nägusasse soome ühiskooli. Eriti kõitev oli peo ettekannete osa soome õpilaste poolt ja Helsingi ülikooli professor L. Ketuse kõne eesti keeles soome sõnadega. Ettekandeile järgnes tants heliplaadimuusika saatel. Koju minnes võisime veel nautida Helsingi õist ilu — valgusreklamaide tulemängu.

Järgmisel hommikul käisime Kansallismuuseo't (Rahvusmuuseumi) vaatamas, mis sisaldas Helsingi ülikooli kogusid esiajalooli-

ses, ajaloolises ja rahvusteaduslikus osakonnas. Muuseumist ruttasime kohe sadamasse, et sõita laevaga Korkeasaari-nimelisse loomaaeda, mis pakkus suurt huvi loomade mitmekesisusega, isegi kaks väikest lõvipoega oli loomaias. Korkeasaari kohvikus oli meile korraldanud Helsingi linnavalitsus kohvi võileibadega. Meil oli veel ette nähtud laevaga sõit ümber saare, aga suure tuule tõttu jäi see kahjuks teostamata.

Lõunaks jõudsime jälle Helsingisse ja läksime koju sööma. Soome kodu on puhas ja väga maitsekalt sisustatud ilusa mööbli ja rohkete käsitöödega. Soome naine oskab kodu ilustada ja teha mugavaks. Peale lõunatamist jätsime kõigiga jumalaga ja viisime oma pagasi magamisvagunitesse. Kogu järgmine päev oleme ju Tamperel!

Jaamast läksime kohe lähedalasvasse uhkesse Kansallisteatrisse sõnalavastuse etendusele. Tea-

ter paistis eriti silma kallite kostüümide ja dekoratsioonide poolt. Ühes vaatuses oli kujutatud lumi vatist nii tõetruult, et isegi jäljed olid nähtavad. Samuti oli väga hää näitlejate mäng ja miimika. Kahju ainult, et soome keelest saime vähe aru.

Enne viimast vaatust pidime kiiresti teatrist lahkuma, et rongist mitte maha jääda.

Kolmandal päeval jõudsime vähe puhantult, aga rõõmsalt Helsingi. Elanto kohvikus sõime hommikueineks kala (ega kalast kõhtu täis saa!) ja ruttasime linna viimseid sisseoste tegema. Kell 10 väljus laev sadamast. Kahju oli lahkuda uutest sõpradest, kellega oli seotud lühike, aga tugev sõprus. Peatset jälleenagemist lootes surusime südamlikult kätt.

Õhtuks jõudsime Tartusse.

Need unustamatud koolinoorte päevad on kindlasti tugevdanud Soome-Eesti silda.

UNO VEBER.

Tamperel.

Öeldakse, et moodsasti ehitatud Tampere, Soome tööstuse keskus, olevat puhtaim tööstuslinn Euroopas. Selles avanes meil, Eesti-Soome õpilaspäevadest osavõtjail, juhus veenduda juba siis, kui astusime moodsasse puhtasse jaamahoonesse meile korraldatud hommikueinele pärast neli tundi kestnud sõitu mugavais ja hästikorraldatud magamisvaguneis Helsingist. Jaamahoone on tõesti suurepärane, moodsasti püstitatud ehitus, milles valitses piinlik puhtus ja kord. Pärast hästimaitsenud einet nimeta-

tud hoone einelauas siirdusime lahkete juhtide saatel tutvuma Tampere kesklinna nägemisväärsustega. Läbinud puhtaid ja hästisillutatud tänavaid ja märganud kõikjal vabrikuid ja tööstusi, jõudsime Hämesillale, kus meie huvi paelusid silla otstesse püstitatud kujud, arvult neli, ja mis vastavalt kujutasid soome neidu, põllumeest, töölisi ja — maksude sissenõudjat!

Järgmisena tutvusime Tampere toomkirikuga, mis on kuulus oma haruldaste maalidega. Kirikus ootas meid juba kohalik pastor ja

kooril oli laulukoori meid tervitamas. Erilist tähelepanu väärilis suur altarpilt, mis on tuntud soome kunstniku M. Enckeli töö ja mida viimane on mitu korda ümber töötanud, enne kui jäi maaliga rahule. Ainulaadne on kahtlemata veel see, et maalil, mis kujutab ülestõusmist, on kahe kunstniku, nimelt M. Enckeli ja A. Simbergi, autportreed, kes on kiirku maalid loonud, asetatud rahvahulkade keskele. Järgnev huvitav ja kahtlemata omapärane kunstitöö asub rõdu barjääril, ulatudes poolringikujulise rõdu ühest otsast teiseni. Pilt kujutab okasroosi pärga, mida kaheksa noormeest kannavad, neli neist hädust ja õndsust kujutava okasroosipõõsa suunas, mis pildi ühes otsas asub, ja neli neist vastupidises suunas — meelitavate sootulukeste poole pildi teises otsas. Huvitav oli jälgida, kuidas keegi seda tegi: kes kindlameelselt, sirgjooneliselt, kes kõheldes, kes koorma raskusest väsinud ja nõrkemas. Väga ilusad olid ka klaasmaalid rõdu akendel.

Kirikust lahkunud, jalutasime hästikorrastatud Näsi- ja Häme-puistikus. Viimases asub vabadussammas, mis oma lihtsusega mõjus väga jõuliselt. Ka Aleksis Kivi mälestussammas oli nägemisväärt ja haruldane.

Järgnes ringkäik linnas ja selle lähiümbruses autobussidega. Muide käisime linna lähedal asuvas Püüni tornis, kust avanes võluv vaade tüüpilisele Soomele — tuhandejärvemaale.

Kuna meil ettenähtud lõunasöögini oli veel aega, külastasime üht kirikut, seekord moodsaimat, mis oma lihtsuse ja otstarbekohasusega on täieliseks vastandiks eespool kirjeldatud toomkirikule. Ki-

rikus pole mingeid pilte päale nelja klaasmaali lael, ka altarpildi asemel on kuju. Kirikust viivad ukсед kõrvalruumidesse, kus asuvad kiirku juures töötavate noorte ja kiriku nõukogu tööruumid. Kõrvalruumide hulka kuulus peale muu veel töökoda ja köök, mis kõik olid mahutatud ühte moodsasse kirikuhoonesse. Sama katuse all oli ka kirikla.

Lõuna oli korraldatud esinduslikema ja moodsaima hospitsi „Emmause“ söögisaalis.

Pärast lõunat lahkusime hotelist gruppidesse jaotatuna. Hotelli ees oli suurel hulgal Tampere koolinoorsugu meid tervitamas, kust igaüks meist temale määratud saatjaga laiali läks. Vaatlesime veidi veel linna vaatamisväärsusi, mille järele Tampere koolinoorte kodudesse siirdusime, kus meile (minule vähemalt) veel kord lõunat serveeriti. Soome kodudest saime üldse väga häa mulje, kõikjal tervitas meid lahke ja siiras südamlikkus. Üllataval kombel porsis minule määratud saatja eesti keelt, ja, nagu hiljem kuulsin, olid seda ka paljud teised teinud, mis tõestab Soome koolinoorsoo pidevat osavõtmist hõimutööst.

Õhtul oli koolipidu Tampere lütseumis. Peo kavas oli sõnaliste ettekannete kõrval, kust ka eestikeelsed ei puudunud, palju muusikat ja laulu, mis eranditult meile eestlastele väga meeldisid. Kava lõpuks oli teadagi lõbus jalakeerutus, mis ligemale südaõni kestis, mille järele kohe jaama läksime, kus peale südamlikke tervitusi ja jumalagajättu soomlasist lahkusime ja oma magamiskohtadele vagonis asusime häade muljetega hästi möödasaadetud päevast Tampere, et tagasi sõita Helsingi.

Kevadkilde.

(Päevikust 1937)

Päevade valged kangad aina pikenevad; nende alguseks on helen-dav koit roosatunud härmas puu-latvade, hallvalgeid suitsukoonlaid ketravate korstnate ning öö tardu-nud hingeaurust helkivate katuste taga, lõpuks aga veretav loojang vinetavas kauguses. Mingi sala-aimuslik ootuseärevus ja rõõm on selles, kuidas sulab lumi katustel, nirisib pikkamisi alla, sätendades märjalt ja silmipimestavalt. Aga õhtul, kui päikese veel kiretut ning uniselt-loidu lõõska varjavad lõpu-tud katuseharjad, tarduvad nired jääpurikaiks. Öö hõlmab linna tu-hatpäise silueti, täidab tänavad ning õued, muudab majade kogu-miku mustavaks tombuks, mille raske rabelev-rütmiline hingamis-kahin töötab taassündi uuel koi-dangul. Läänetaevast loidavad veel üles loojanguleegid, viimsed valgusevihud tõusevad ja laskuvad — see on kui hõõgivate varjude heitlus hämardavas öös. Pilvede päevased valged loorid on heide-tud üle katusesakkide, päike hei-dab neile veel nõretavaid puna-laike. Siis kustub kuma, taeva-kumm laskub madalasse kui haavatud emalind oma väetite siutsu-vate poegade kohale. Mustatiivu-line öölind loivib peletatud võõras-emanaga oma pesade — tänavlater-nate — ümber, kuhu muretud ühe-öö kiirgavsilmsed välklinnud — gaas ja elekter — munenud oma hõõguvad valgusmunad. Vilkuvas valguses — punatoonilises, kuld-valges ja külmas, reklaamtulede ringikujulistes vikerkaarekettas — variseb alla päevast sulamisauru

ja härma kui udupeent tolmu, mis valguslainete voogamised muudab igavikku suunduvaks lõputuks joo-meks. Maailm haarab õlule här-matisrüü, otsekui häbeneks ta, et seisib terve päeva alasti päikese hell-haitavas soojuses ja lumiseilt väljult vastukumavas valguses.

Aina kõrgemaid tiire teeb päi-kese tulikera, üha valgemad on hommikud, ikka lõõskavpunase-mad loojangu ärevad hetked, töö-tades kui teojulgemat koitu ja peatset kadu kõigele vanale, hää-buvale. Puud on otsekui pikemaks sirgunud, nende tüved ja oksad on täis esimese ärkamiseelse ringu-tuse pinget. Öhtu saabudes nad haaravad latvadega pilvi, on mustad ja pakatamiseni tulvil jõuli-sust, elu taassünni ja loomistahte hoolimatut ründu. Kuuskede must-tavad siluetid on tummvaiksed, nad ei kohise raskepärases rahu-s nagu sügisel suveelu roidumuses; neis on vankumatut trotsi, vaid vaheti vingatab mõni oks pööriöö tormakais tuulis.

Päike keerleb keskpäeval avar-dunud taeva siniväljal rõõmsalt seilavate pilvelaevade vahel, pildu-des hõõguvaid kiiri kui tuliseid pritsmeid. Kõik nõretab sulami-sest, lõhnab, hingab ja kohiseb aina sulamisest, koorumisest imes-tava vaglana kohisevate tuulte ja sätendava päikese kätte. Õhk voo-gab ja virvendab; päikese helen-davaid valgusteri on õhk täis kül-lastumiseni; kõik tantsib selles õhukihtide lainetamises: puud, ma-jad, taevas ja maa. Kõike valit-seb valge sära ning sätendus, kuid

selle läbi heitub silmle voogamiste, kumade ja peegelduste viikerkaarväriline hiinaloor. Keskpäeval tulvab alla kirev konfetiudu, vaevumärgatav värvide sadu,

vastu lagedat taevast, mühab ja müriseb, hüürgab päraniavatud laintekurgust ürgset võidulaulu. Ta on otsekui hullunud vabadusest, on unustanud vaiksed laila-

Kevadisel tööil

mis kaob taas, kui päike algab vähikäiku õhtusse.

Nüüd on sära ja säten dust, sina ja sinendust, sirinat ning sillerdamist! Voolavad veed... Kuskil kohiseb rahutu meri, lõhub jääd ja heidab randa, tõstab metsikuid rohetav-musti vahupäisi laineid

mised madalais lahtedes lembeil suveõhtuil, kui valged kajakad suljusid üle avara vee ja hingvaikse kõrkjastiku, on unustanud sulnid sosinad, mida veeretab randa õhetavana suveöö helkjaist kumadest. Kuskil helgib ja helendab jõgi, voolab kui sulametalli raske

joom ja heidab silmile valusat helki. Ruttab oja, tõttab tuhinal, pärjatuna vahust. Ta kisub pajuvana-kesi juurtest, suliseb, kilkab ehmunud kohinal, kui komistab hüpates üle kivide, mille vahel roomas suvel kui päikesest rammestatud siug, kes pugunud roheliste lepa-võssa.

Tänavarentslid on täis sopast sulavett, mis jooksuvalu kiirustab veejuhtmeisse. Plikasid-poisse tuleb koolist. Nad aina vastitavad; astuvad rentslike, pladistavad ja jooksevad. Silmavad päikest veevoolus ja hakkavad seda püüdma. Vesi vuliseb, päike on kui kuum rasvalaik sellel, puruneb kord kildudeks, kuid on samas jälle terve ja veereb edasi. Igal pool, kuhu vaatad, on ta: katustel, veeloikudes, viimastel tuhmunud hangedel.

Hinges variseb kõik vana, tuhmunud ja ükskõikne. Mingi hüüd kutsub välja tänavale, kuigi need on porised, põldude vahele, kus maa lõhnab sulamisest ja värskusest, puiestikkudesse, kus iga oksaraoke pakitseb eluihast. Seisatan tänavanurgal. Midagi meenub, isenesest torkan jala veeloiku — et tunda, kui mõnus oli, kui kord sai kevaditi solistada vees, paterdada poris, kivilt kivile kepselda ojas, ainult vaheti seisatades, et vaadata kurgi, kelle häälightsi kuuludus kuskilt taeva alt, aga näha polnud midagi, sest päike helendas valusalt ja taevasina oli põhjatu ning peadpööriv.

Tänav kesklinnas. Pisike plika-tirts vaatab ringi, sinisilmne, lina-kollase tukaga, kahvatu. Ta väike süli on täis urbi ja peos on tal kimp sinililli kui iseenda sinisilmade pisaraid. „Prouad, ostke urbi! Näete: suured ja pehmed! Ema on haige, leiba pole...“ Ta

hoiab hellalt urvakimpu, silitab seda, otseki hoiaks ta süles sooja lõhnavat leivapätsi.

Hommikud on valged, helisevad, elurõõmsad ja rõkkavad. Avan akna ja mu tuba on täis lõokese sillerdavaid luksumisi ja kuldnoka võidukat vilet. Lõoke on vaid värisev täpp sinisel foonil, säält ta lõõritab alla oma südamekübeme hõiskavaid tukseid, tõuseb ikka kõrgemale, veereb kui helihelmes kuldkiristest helisevatel radadel. Avardunud kaugused kutsuvad, hüüavad taevarannad, maanteed ja veed. Hing on igatsuste sarjata, mõtted paistavad hõõguvaist silmist, tahtmiste mitmekesisus ja küllus loeb sammudele uut rütmi. Iga hetk on mul uus hing, ikka avastan midagi uut või unustatud. Tõttan kuhugi, ei tea, kuhu.

Esimene kevadevihm! Maa, mis juba tahenenud, uniselt hall ja kulukarva, on üle öö muutunud rõõmsalt rohetavaks. Tuul muutus enne õhtut tormakaks, tuiskas tolmu ja liiva tänavail, veeretab taevarannalt kauguste kolkaist pilvi, musti ja süngeid. Ragises, müris ja kõikus taevas ja loodust läbis nautluseelne ihar ohkevabin. Värises õhk pikseraginais, tulinoote salapärase kiri väärarmatu otsusena kuulutas kadu vanale, võidutsevat ning tormakat sündi uuele. Vesi, vesi, ladin ja vulin taevast! Välismaailm kadus valgesse valangusse. — — —

Nüüd ei ole enam ootamist! Päikese hoolsal haudumisel poetuvad pungadest välja õrnrohelisted lehetupsud, vaigused ja pehmed. See on kui õrn härmatis, uimastav-magusalt lõhnav, mis muutub iga päevaga üha raskemaks lehelasuks. Puiestikud ja pargid rõkkavad linnulaulust. See pole enam nii kä-

ratsev sirin ja rõõmust ülevoolav trillerdamine nagu esimesil kevadepäevil. Lehestiku labürindis mahenevad kõik helid, loodus ise on saanud võrratuks templiks ja lindude häälitsemine selles pühalik-hardaks vabaks ja voogavaks kiidulauluks. Emalinnud on pesadel, istuvad andunult, et võiksid kord purustada koored ja kuulda poegade nõrka sidinat. Isalind häälitseb heldinult ja isekasuhkelt, valvates hauduvat armsamat.

Ei ole enam püsi raasu! Kevadel on hinges ihk vabadusse, õieti teadmatagi, mis see tõeliselt on, selle eest on noorus valmis ohverdama kõik kinnisilmi. Ei taluta enam üksindust, salguti ja paariti minnakse välja rohelistele aasadele, valgeile maanteile. Niidud ja kraaviperved kirendavad võilillede kollaseist kahupäist, võsaalused on kaetud elaste valge lumega. Minnakse, et kaasa elada kõige ümbritseva taasloomist, sündi ja ilu. Endised ideed löövad kahvatuma, õilsamate mõttepuhangute ajal olakse valmis uljaiks tegudeks. Julgete päralt on võit! Paleuste järel! Tänapäeval jäävat iga aus ja humaanne ideeinimene eluvankri lõmastavate rataste alla?! Kuid — heitkem end siis kiuste nede alla! Langevad ühed, tulevad teised, ja kas ei või just mina olla see, kelle taha see rusikast juhitud ülekohtu triumfioiduk peatuma jääb?... Särab maailm päikesest, hüüavad ja huikavad salad ja laaned, kuldpisaraina männitüvedest immitseb eluhurm, lailavad armulaulu elule ja kevadele rahustunud veed. Lähed — juhitud päikesest, tuulist ja ihadest. — —

Mul on sõber — vähemalt oli. Veetsime tihti koos igavaid talveõhtuid, kuulasime lõikavkülmade

ilide ulumist majanurkade ümber ja nende vihast sööstu piki tänavat. Nüüd leian ta toa tühja, kui lähen. Lauale on asetatud mõni raamat, mis mind vahest võiks huvitada — lõksu meelitada. Arvaksin, et tuhisevad pöörituuled on ta minema kandnud, kui ma ei teaks, et ta on parajasti maja alumisel korral perenaise korteris, kus täidab mõningaid aumehelikke kohuseid teiste huvides. Tal on selleks ka oskuslikke eeldusi, kuna ta on varem olnud kellasepa õpilane. Ja perenaisel on suur seinakell, triikraud, samovar — ja siis — tütar sõstrasilmne ja mustajuukseline. Esimesed kolm olevat igatahes tervislikult viletsas seisukorras, tarvitamiskõlbmatud; viimane vist aga hapra vaasina iga hetk purunemas kildudeks — arvestades sõbra õrna käitumist. Juba kuu aega on ta igal õhtul allkorteris, võtab lahti nii kella kui ka teised esemed ja seab neid jälle kokku, kusjuures sõstrasilm on vägagi huvitatud sellest tööst. Olen kaotanud kõik lootused, et töö kunagi õnnestuks, sest ühte väikest hammasratast kannab ta punasesse sidiribasse pakituna südame kohal vestitaskus ja ühe teemasina-osakese leidsin lauasahtlist. Viimastel päevadel pole teda ka enam sääl, kolm raudset invaliidi on nurgas hunnikus, „parandajaid“ pole kodus. Kui siiski viimaks ta kätte saan, siis võin küll etteheitaks suu avada, kuid pean ammuli suuga kuulama lugusid kellaparandamisest, triikraua ajalooost, terve teemasina paremusest katkise ees, sellest, missugused röövlid on igasugused peenmehaanikud ja kui palju kasulikum on kõike ise parandada. Kuid kõik see kokku on võrratu kiidulaul

sõstrasilmadele ja mustajuukselisele peakesele. Iga vahelesegamise ta tõrjub tagasi kindla rahuga. Kui tuletan talle meelde, et olen ometi abiturient, kuigi keskkooli abiturient, naerab ta: „Kuule, sina kahabiturient! Sina mata aknad tekikidega kinni, seo märg käterätik ümber pea ja tuubi, nii et tint suriseb ja sulg pillub sädemeid! Eksamid on sul ju kukil, pole minu süü, kui vahele jääd!“ Ütlen tänades, et ma ei kavatse teda kohtusse kaevata, kui läbi kukun, ja tulen ära. Mul pole väljavaateid, sest ma pole kellaparandaja.

Veel õppida, veel istuda laua taga? Veel püsida klassiruumis, kus päike paistab kukla tuliseks, pää uimaseks ja mõtted segaseks. Pead, sest varsti tuleb teadmiste-tagavara proovile panna, pead ise eluõnnele sirutama käe! Veel pingutada, sest kohustused kutsuvad! Aga kuidas olla tumm k e v a d e kutsele, matta ennast raamatute vahele? Ootuseärevus käristab hinge, kahtlused ja kartused peletavad rahu. Uned on hetkelised, laugeil tunnen tähtede vilkumist ja lahtisest aknast kostab linna õine hingeldamine, kauge kohinana, kiirerütmiline ja rahutu... Lähemale nihkuvad saatuslikud päevad, kõiketootavad, kuid ka kõike keelata võivad. Ristis hambail mine. — — —

Lahti on teed maailma, avatud on väravad! Ei ole suuremat ja kindlamat rõõmu kui tööst, ei ole

suuremat ergutust uuteks tegudeks kui eelmise õnnestumine! Raskete päevade lõpul täidab südant rahuldus, sest pettumuste kauged viirastused on varisenud põrmu. Nüüd veel need viimased päevad...

Kevad on täies elujõus, õitsev ja kaunis. Linn on mattunud rohelusse, põldudel haljendab oras, maa on kui sametise vaibaga kaetud. Nagu kevad on rahutuste ja otsingute aeg ja ei armasta korrapärasusi, nii on looduseski laiguti segi kõiki värve: rohelist, kollast, valget, punast ja rohelist paljudes toonides. Ööd on valged vilkuvaist tähtedest taevas, mis sinendab helkjalt kogu öö, kuu viimsest veerandist, mis iga ööga kulub ahtamaks kui sirp hoolsa lõikaja käes; alleedel on kastanid süüdanud tuhanded öiekiünlad. Ööd on täis kevadisi hääli, sidinaid ja siutumisi, sosinaid, kaugeid hüüdeid ja virgeid koerahaugatusi, päevase elumüra kohinat sordiinis — sumbunut kui eemalduv kaja lõputus laanes... Ööd on kuumad ja rahutud kiirenenud elutempo kirglikest südamelöögest, ülevoolavate tunnete lummavast uputusest. Öö on mahedalt kajavaks lõppakordiks päevale, tema viimaste kajade alles veeredes kaugusis algab agu uut eelmängu...

Läksid mühinal marud, külmad ja kõledad, tulid tuhinal tuuled, soojad ning lembed... On kevad! Väravad on avatud, teed on valla!

Noored ja omariiklus.

Tänapäeva noorurit süüdistatakse elustiili labasuses, mis avaldub ta keeles, kombeis ja lõbudes. Tema suhtumises kirjandusse, kunsti ja teadusse leitakse maitsevaesust, pealiskaudsust ja koguni huvidelagedust. Ei saa ütelda, et need etteheited oleksid täitsa alusetu. Tõsisemad noored asuvad isegi endid arvustama ja koguni õige teravalt.

Kergesti silmapaistvate puuduste kõrval ei puudu tänapäeva noorel võrreldes vanema põlvega ka omad positiivsed küljed. Oleme elulähedasemad, ühtlasi ka elujatavamad. Oleme terviklikumad, hingelt vähem lõhestunud — seega võivad meist kujuneda paremad teoinimesed. Meie suurim voores aga on omariikluse ajal sündinute endastmõistetav patriotism. Meie vanema põlve patriotism meenuab mõnikord pühapäevakuube. Noorsoole on aga isamaa ja omariiklus väljaspool kahtlust asetsevad väärtused. Noorur ei armasta suurt isamaalises vaimus kõnelda, ta ihkab tegusid, ta ootab päeva, millal ta saaks omariikluse heaks midagi teha, mida raskemat, seda parem. Kui vanem põlv suure vaeva ja rohkete ohvritega meie iseseisvuse kätte võitis ja omariikluse lõi, siis noorem põlv ihkab seda kaitsta ja edasi arendada.

Noored, millega täita oma ootuseastaid? Missuguseid ettevalmistusi teha juba nüüd, et kord suudaksime väärikalt teotseda „mehena meeste ridades“? Milleks kohustab meie noori omariiklus?

Noorte esimeseks tähtsaks kohustuseks on arendada oma keha

tugevaks ja tervist raudselt vastu pidavaks. Riigile on tähtis, et kodanikud oleksid võimalikult terved ja tugevad. Eriti rõhutab kehalise tubliduse tähtsust riigikaitse vajadus. Kehalist tublidust ei lähe kodanikul tarvis mitte ükski sõjaväes, vaid ka edaspidises elus oma töö juures, sest iga üksiku isiku kui ka kogu rahva tubliduse tähtsaimaks mõõdupuuk ongi tema töövõime ja töösaavutused. — Kõige paremini arendame oma kehalisi võimeid mitmekesise ja mõõduka spordiga. Seejuures ei tuleks aga kinni pidada ainult kergejõustikust, vaid on tarvis harrastada rohkem susatamist, ujumist, maadlust, võimlemist, pallimänge ja jalamatku. Need alad arendavad peale füüsiliste võimete veel suurel määral mehisust, otsustamisvõimet, tahtejõudu ja vastupidavust.

Mahakiskuvat mõju avaldab noorsoo arenemisele alkoholi tarvitamine. Vähe kasu on riigil alkoholile anduvast noorsoost; joomise negatiivsed tagajärjed on kõigile teada. Suurel määral mõjustab mainitud pahe levikut meie vanema põlve halb eeskuju. Meie esivanemate ja vanemate kaitseks võib tuua, et nad elasid pärisorjuse ja vene surve ajal, millal puudusid kultuursemad meelelahutused ja millal sotsiaalsed olud olid õige viletsad. Miks peaksime jätkama oma vanemate ja esivanemate pahesid meie, tänapäeva noored, kellel küllalt on teha muudki mõistlikumat ja kasulikumat? Nii on meie teiseks tähtsaks

kohuseks kasvada alkoholivabuks nooriks.

Iga noor peab oma kehaliste võimete maksimaalse arendamise kõrval ka arendama oma vaimu, harmooniliselt ühendades keha ja vaimu. Kõige tublim ja kasulikum isamaale on noorur, kes on võimeline teenima oma rahvast igasuguseis olukorras. Noorsoo vaimline arendamine on jäänud meie oludes peaaegu täielikult kooli hooldeks. Meie noorurite ülesanne on antud kavade põhjal korraldada tööd teha, et arendada oma vaimset mina ja luua endale püsivaid tööharjumusi. See on meie kolmas tähtis kohus omariikluse vastu.

Vanem põlv teostas enda arendamist peamiselt üksikult; tänapäeval on läbi löönud kollektivism igal alal, samuti ka noorsoo kasvatamises. Eestis on asutatud palju noorteorganisatsioone, kes kõik taotlevad suurel määral noorte kasvatamist ligimese ja isamaa teenimiseks. Eesti ülekaalukalt suurimaiks organisatsiooniks on Noored Kotkad ja Kodutütred. Noorkotkluse sihiks ei ole mitte ainult koondada noori mõistlikuks ajaviiteks, vaid kasvatada neid tublideks ja headeks kodanikeks, et igast noorest saaks täistera oma isamaale. Selles organisatsioonis on levinud kõik noorte huvialad: sport, mitmesugused mängud, isetegevus, kultuurilised harrastused ja lugemata palju muid. Eriti tähtsad on noorte tubliduse ja võimete

arendajatena laagrid. Siin avaldub iga noore oskus ning leidlikkus, siin õpib ta tundma tubli töö tähtsust ja väärtust. Siin süüakse kui hundid ja magatakse kui rondid, ning tervisel pole põhjust nurisemiseks. Nii kasvavad mehed! Suurt tähtsust osutatakse Noorte Kotkaste tegevuses mitmekesistele matkadele nii jala, ratastel või suuskadel. Iga noore pühaks kohuseks on tunda hästi oma kodumaad, sest sellega ta õpib tundma iseennast ja hakkab oma isamaa tait väärtust hindama.

Teistest noorsooorganisatsioonest võiks mainida skaute-gaide, ENPR-i ja samariitlasi tervishoiu arendajaina, ÜENÜ-d vanade rahvakommete elustajana, SKN spordi ja ENKL-u karskuse propageerijana.

Meie noorte kohus on enese positiivse arendamise soodustamiseks astuda mõnda noorsooorganisatsiooni vastavalt tänapäeva kollektivismi vaimule, seal tublisti tööd teha ja et end ette valmistada tulevaseks tööks suurimas ühiskonnas — riigis.

Kõik need eespool mainitud noorte kohustused: oma keha ja vaimu harmooniliselt arendada, positiivseid harjumusi soetada jne. on kaudsed ettevalmistused isamaa teenimiseks. Aastate jooksul valmistab noorur kodus ja koolis endale relvi ja tööriistu, et hiljem täisealisena asuda võitlusse ja tööle.

Mis kasu on inimesel sellest, kui ta kõik maailma kasuks saaks, aga oma hinge kaotaks.

Jeesus.

Tuntud inglise misjonär Kauges Idas dr. Stanley Jones arvab praeguses maailmas näha võivat kaht populaarseimat ja üksteise vastu võitlevat mõttesuunda. Nende mõttesuundade esindajaiks ta peab Kristust ja Nietzschet. Viimast näeb ta sammuvat praeguses maailmas, ja eriti silmapaistval kujul Euroopas, võiduteed.

Selline vaatlusviis näib rajanevat teataval määral põhjendatud tõele ja väärib seepärast tähelepanu. Sest üks lokka juhi-kultus, üks ikka enam nakatu üksikute osavate võimu hullustus ja kuritarvitus, üks osutu vägivalda tarvitamine tugevamate poolt nõrkade kahjuks või koguni hävinguks ikka enam auasjaks ja rahvahulkade juubeldamise põhjuseks. Niisuguse tegumoe kohta ütles Jeesus omal ajal: „Teie teate, et need, keda paganate ülemateks peetakse, nende üle valitsevad, ja suured nende seast oma võimust nende vastu tarvitavad. Aga teie seas ei pea see mitte nõnda olema . . .“ Kuid nüüd õpetavad „paganate ülemad“, et hinge, mille nimel rääkis Jeesus ja mis tunneb halastust, õiglust ja armu nõrga ning kannataja vastu, ei olevat olemas. Hing olla filosoofide poolt välja mõeldud kahjulik „kompleks“ või nn. tõuvaist, mis väljendub juhi tahtes, millele peab kuulutama. Samuti kuulutatatakse, et Kristuse isik olevat legendaarne ja et Jumal olevat välja mõeldud nõrkade poolt võitluseks tugevamate vastu. Nähtub siiski veel siin

ja sääal, et Jumalast tohib küll kõnelda, kuid seda ainult nii palju, kui on see kasulik võimuvallitsejate vägitagede õigustamiseks. Ja kuulutus Jeesusest Kristusest näib vajavat tänapäeval maise võimu abi, otsekuu oleneks jumalik tõde maise võimu tugevusest. Kõikjal otsitakse õnne enese maksmapanekus, valimata teid selle teostamiseks.

Sellisele Nietzsche ülistatud üliinimese või antikristlase tunde ja mõttesuunale seisab vastu Jeesus puhas evangeeliumi kristlus, kuigi „jõuetus alistumuses“ nagu Caesarite ajal. Jeesus, kes kiitis õndsaid vaeseid ja kurbi, nälgiseid ja tagakiusatud, näitas teise tee tõelisele segamatule õnnele üksiku inimese kui ka ühiskonna elus: **tee oma hinge kui kalleima aarde teostamisele** eneseäravõitmise, teenimise, õigluse, halastuse ja armastuse kaudu.

Nagu Herkules teelahkmel, seisab seal ka tänapäeva noor inimene, kes astub koolipingist ellu. Kumba teed valida? Kas Nietzsche või Kristuse oma? Omal ajal esitati rahvale küsimus: „Kas Barrabas või Jeesus?“ Ja rahvas karjus Barraba poolt. Hinge juht löödi risti, suleti ta suu, ja vägivalda tarvitaja lasti vabaks. Seda küsimust korratakse ka tänapäeval. Kel kõrvad on kuulda, sec kuulgu, ja kel suu on kõnelemiseks, see vastaku.

Aga ajalugu õpetab peagu igal sammul, et Barraba vabakskarjujaid on tabanud alati hukatus. Juba samast ajast alates, kui tapeti

Kristus. Juudid kaotasid ometigi oma riigi. „Mis kasu on inimesel, kui ta kõik maailma kasuks saaks, aga oma hinge kaotaks.“ Et väliseltki püsida, on vaja hinge, sügavat ja puhast hinge. Seepärast tuleks valida see tee, millel tuleb võidelda hingeliste väärtuste eest. Sest see võitlus on vaeva väärt — ta tagab ülima kasu: hinge.

Tuntud maalikunstnikke on loonud pildi õnnest. Sel näeme inimkehadest moodustatud kuhelikkude, mida mööda ronivad võitluses vaevatud ja alastikistud kehad, rebides üksteist allapoole, et ise kõrgemale pääseda — „maailma õieta“. Keegi, nähtavasti kõige tugevamate lihastega keha on jõudnud inimkehade hunniku tippu, on põlvili tõusnud viimse võistleja rinnale ja hoiab kõrgel üle oma pea vaagnat — õnne!

See on kasu, mida töötatakse üliinimesele. Ja paljud valivad selle.

Veel tabavamalt on selle kasu taotlejate saatust kujutanud kuulus vene maalikunstnik Vereštšagin. Selle pildi allkiri on: sõda. Kuid pilt kujutab kuhelikkude pealudest, mille otsas on rist.

Missugune elujõuline noor inimene ei tahaks olla kangeline? Nüüd vastake mulle, kumma mõtetsuuna valik tänapäeval nõuab suuremat kangelaslikkust, kas Nietzsche või Kristuse oma? Ja kumb tee on see, mis viib kindlalt sihile, kumb rahuldab ja ei peta?

Tänapäeva inimkond on seatud otsustuse ette ja õnn temale, kui ta valib õieti. Kuid iga üksiku õigest valikust oleneb üldsuse kasu. Ent mitte ainult üldsuse kasu pärast, vaid oma hinge pärast tuleb valida õieti.

J. Kimmel.

Tundke rõõmu tööst!

Noorus on külviaeg, ettevalmistus tulevikuks. Teil, abiturientid, ei ole külviaeg veel möödas: elukutse valik ja põhjalik ettevalmistus sellele seisab teil alles ees.

Ei ole nii oluline, millise elukutse keegi valib endale, tähtis on, et ta valitud elukutsesse paneb kogu oma jõu ja hinge ja saab meie kalli kodumaa kasulikuks liikmeks.

Täis lootust vaatab meie kodumaa oma kasvavale noorsoole ja selles lootuses ta ei tohi pettuda. Meie väikesele riigile, meie kalleimale varale, on väärtuslik iga te-

ma üksik liige, eriti aga need, kes temalt on saanud kõige enam haridust ja kasvatust.

Puuduliku töötahte ja pealiskaudsusega oma kohuste täitmisel, nende inimeses endas peituvate vaenlastega võitlema olete õppinud koolis. Teid on juhitud töötublidusele, teis on äratatud ja kasvatatud töö rõõmu ja tööind. Nooruse tuli ja ind, nooruse usk sellele, mis on hea ja ilus, on teid viinud edasi teie senisel eluteel.

Lahkudes senisest koolist astute uude olukorda, kus teil on vaba valik oma aja kasutamises. Vaba-

dus, millest seni sageli tundsite puudu olevat ja mida nii igatsetsite, on käes; võite oma aega kasutada oma äranägemise järgi. Kuid peagi leiate uuel olukorral ka teise külje olevat: teil tuleb ise korraldada oma edaspidist tööd ja tegevust; teil tuleb ise otsustada selle üle, mis teha ja mis tegemata jätta. Oma tuleviku aluste rajamine ja ühiskondlikud ülesanded nõuavad teilt peagi enam tööd, kui teie olete seni pidanud tegema. Teie elusaatus on nüüd teie eneste

käes, oleneb teie eneste tööst ja tublidusest.

Kuid ei saa olla ühelgi tööl häid tulemusi, kui seda ei tehta rõõmsa meelega. Sellepärast tahaksin teile, abituriendid, südamesse hüüda: **tundke rõõmu tööst**, mis teid ootab tulevikus. Teile on suunatud tulevikus meie kalli kodumaa lootvad pilgud. Teie tublidusest ja tööst oleneb meie riigi edaspidine heaolu, au ja kuulsus.

T. Pärli.

Vabadusse, ellu!

Tänavu saadab Tartu Poeglastegümnaasium välja oma 57., kuid ühtlasi ka viimse lennu. Peatselt ellu astuvad noored on selles õppeasutuses veedetud aastate jooksul läbi elanud mitmesuguseid päevi, on pingutatud hulgaliste klassitööde ja eksamite tules, vahel pidutsetud, tegeldud noorsoo ühisüritustega või askeldatud tuhande muu pisiasjaga — kes jõuaks kõike loetella. Enam kui pooled neist, kes astusid kunagi vastavatesse klassidesse, on aastate jooksul pidanud lahkuma siit ridadest. Neil, kes on takistused ületanud, tuleb aga pöörata uus lehekülg, millel avanevad uued, avardunud väljavaated, avaneb elu. Siin peab igaüks enese eest väljas olema, panema omandatud kogemused ja teadmised tuleproovile, proovima nende küllaldast kõlblikkust. Tuleb teostada ümberorienteerumisi mitmel alal, kuid siin on raudvaraks kättevõidetud teadmised, mis peavad võimaldama olukorda õieti hinnata.

Nüüd aga lubatagu tutvustada neid, kes moodustavad selle elluastuva nooruse väerinde TPG-s a. 1938.

V reaalklass.

Viimaste realistide ühiskonna moodustavad 20 noorurit, kes on sammunud aastast-aastaselt klassijuhataja **Viktor Masingu** juhtimisel. Aastate jooksul nähtud vaeva eest temale südamlikum aitäh!

Adamtau, Viktor, seisab juba aastaid klassi kassameistri ametikohal. Koolitöös käib ta põhimõtte järgi: õppimisele tuleb pühendada võimalikult vähe aega, mis aga ei tähenda, et Viktori töötulemused oleksid halvad. Tema põhilisemaid omadusi on hilinimine kooli või sageli puudumine. Viimasel ajal on ta hakanud osa võtma seltskonategevusest ning on juhtivamaid jõude omanimelises tantsukoolis. Tulevikus kavatses ta siirduda Tallinna Tehnikaülikooli.

V reaalklass

Klassijuhataja V. Masing

V. Adamtau

H. Evert

J. Juštšuk

E. Koplus

O. Kuusik

S. Kuusik

I. Laas

H. Laurits

E. Noorkukk

I. Paldrok

H. Sild

K. Sutt

L. Sutt

E. Zeiger

J. Tuisk

J. Volmer

R. Uustal

Evart, Heino, koolis küll enam tuntud oma hulgaliste hüüdnimede järgi. Võistlase kaua aega nooremate kaasvõitlejatega kooli pisima poisi tiitli pärast, kuid nüüd on teinud märgatavaid edusamme kasvamise alal. Peale intensiivse õppimise peab ihu ja hingega loodusteaduste ringi juhataja ametit ja korraldab „huviküllaseid“ referaate. Tema tulevikust on teada niipalju, et kavatakse lähemal ajal hakata rakendama oma ärimehelike kalduvusi, võibolla õppida keemiat ülikoolis.

Juštšuk, Joann. Juss on tuntud tegelane meie koolinoorsoo ridades, peamiselt just oma talendi ja meisterlikkuse tõttu klaverimängu alal. Suuremas osas peoeskavades figureerib Jussi nimi. Ka koolitöös on Juss saavutanud tähelepanudavaid tulemusi ja cum laude aasta lõpul on loomulik. Muide — huumoririkas seltsimees ja klassisivanema abi. Tulevikus võime teda näha inseneride ridades.

Gilinov, Šolem, on tagasihoidliku karakteriga noormees. Oma õppeülesandesse suhtub ta küllaladase hoolega. Šolemit tunneme hea seltsimehena ja tusedaiseloomulise kaasvõitlejana.

Koplus, Eskot, tunneb Tartu koolinoorsugu hää käsipallurina ja sportlasena muilgi aladel. Ülihästi sobib ta pikakasvuline kuju kaitseliidu rühmapääliku kohale. Olles suurimaid optimiste kaasvõitlejate seas, on ta iseloomult väga otsekohene ja usub kõiki inimesi olevat põhiliselt hääd. Tulevikuperspektiivid — Tallinna Tehnikaülikool ja insenerikutse.

Kuusik, Olev, klassi teeneline sekretär, on tuntud hoolika ja süstemaatilise töömehena ning põhi-

mõteteinimesena. Tema juhtmõtteks on: „Aeg on maha kiskuda!“, mida ta propageerib vastavasisulisel ajalehes „Välgulöök“. Följetonistlikke kalduvusi arendab klassi ajakirja „Terrible Bang“i peatoimetajana ja „Iili“ toimetuse liikmena. Lisaks eeltoodule jäädvustab ta klassi elu fotograafina piltides. Tema juhtimisel seisab ka foting.

Kuusik, Sidney, brünettpeaine noormees, keda mitmed õpetajad on tituleerinud austraallaseks, küll vist eesnime pärast. Sidney on huvitatud filmist, muusikast ja laulust ja viimaks mereasjandusest, mis tõenäoliselt avaldab mõju ka ta elukutse valikule.

Laas, Ilmar, naeratlev, vahel roosatav nägu — nii võiks iseloomustada teda. Õppetöö näitab viimasel ajal tõusvat tendentsi. Klassis on „Patsa“ tuntud tagasihoidliku noormehena. Eriharrastusist võib mainida sporti.

Laumets, Endel, omab ainukesena koolis meisterlaskuri tiitli. Koolitöös armastab „schlikerdada“, nagu väidab klassijuhataja. Väljaspool õppetööd huvitab teda noorkotklus ja sport. Tulevikus kutsuvad „kõrgemad sfäärid“ — juba sel suvel saab lennuvägi juurde ühe asjastuhuvitatud isiksuse.

Laurits, Heldur, evib erihuvialadena malemängu ja rändurikirge. Sageli avaldab klassis omapäraseid matemaatilisi-filosoofilisi probleeme, mis näitavad Helduri analüüsivat ja kritiseerivat iseloomu.

Noorkukk, Elmar, on oma eluülesandeks seadnud eesti keele igakülgse uurimise ja arendamise. Oma teadmiste ammutamiseks istub ta pooli päevi raamatukogudes vastava kiranduse taga. Kooli-

tööd teeb Elmar võrdlemisi püüdlilikult. Pääle ülalnimetatute tegutseb ta ka luuletajana, sisustades „Iilis“ vastavat osa. Sügisel kutsub Alma Mater Tartuensis!

Paldrok, Ingvar, on täpsust armastav põhimõtete inimene. Ingo juures avaldub suur kvantum kaupmehetalenti ja ka huvisid arstiteadusele. Klassis viimasel ajal tegutseb eriti aktiivselt õppimisega ja seetõttu ei jää muiks asjaks palju aega üle. Tulevik? Kas õppida arstiteadust perekonna traditsiooni kohaselt või majandusteadust. Igatahes Korp. Estica rikkastub lähemal ajal ühe löögi võimsa jõu läbi.

Sild, Herman, blondpäine noormees, on tagasihoidlik töömees klassiühiskonnas. Ta sümpatiseerib peamiselt matemaatilistele teadustele, kuid saavutab tulemusi teistelgi aladel. Aktiivselt võtab osa kaitseliidu tegevusest. Muide — tasakaalukas seltsimees.

Sutt, Konstantin, tegutseb aktiivselt spordiga, mängib palli, poksib jne., kuid ka sõjatehnika on suutnud Kostat võluda. Pääle selle ta mängib kooliorkestri vähi- mat pilli — pikolot. Tulevikukavatsused konkreetsemal kujul pole selgunud, kuid sel suvel kutsub ratsarügement!

Sutt, Leonidi, armsamaks tegevusalaks on käsipall ja ujumine, kus ta on saavutanud tõhusaid tulemusi. Leo iseloomus avaldub tagasihoidlikkus ja omapärane huumorijoon. Koolitöös on püüdlikumaid õpilasi.

Zeiger, Egon, on ladusa jutuga noormees, keda huvitavad filosoofilised probleemid. „Eralõbuks“ harrastab ka fotoasjandust ja mängib võluvalt viiulit, kuid ei pea

lugu suurest seltskonnast. Muide — läbi ja läbi hea seltsimees ja lõbus kaaslane. Klassi enamus arvab, et Egonist saab pastor, mida ta isegi ei eita.

Teder, Evald, on humoristlikumaid liikmeid klassiühiskonnas, väljendades sageli omapäraseid mõttepärlid. Pääle selle on hea käsipallur ja lõbus seltsimees. Õppimist harrastab ta ainult perioodide viisi. Tulevikukavatsused — arvatavasti ülikool loodusteadusega.

Tuisk, Jaan, omab au olla realistide pere vanim liige. Muide — hoolikas töömees, kuid äärmiselt tagasihoidlik ja endassesüvenenud. Tulevikukavatsused? Kurjad keeled räägivad Jaani peatsest abiellumisest. Kes teab?!

Volmer, Johannes, laiaõlaline, atleetlik kuju. Intensiivselt tegeleb ta õppimisega, mille tulemusena on üks klassi esirinda kuulujaid. Lähemas tulevikus kutsub sõjavägi.

Uustal, Rein, on täitnud klassivanema kohustusi juba esimesest klassist alates, kuid sellele vaatamata „kannab koormat“ suure truudusega. Klassist-klassi üleminekul on ikka üritanud cum laudet, kuigi see alati pole korda läinud, sest ka seltskondlik tegevus on nõudnud oma osa, nagu humanitaarangi juhatamine, „Iili“ tegevtoimetaja ülesanded, noorkotkaste rühmapääliku kohustused, eratundide andmine jne. Vastavalt oma põhimõtetele — inimene peab kodus olema võimalikult paljudel aladel — harrastab ta muusikat klaverimängu näol, tegeleb vahete-vahel aktiivselt ning üsna edukalt spordiga, on vahest ajakirjanik jne. Tulevikus saab talt arvatavasti advokaat.

V tehnikaklass

Klassijuhataja T. Pärli.

J. Aavik

J. Evert

A. Jannus

O. Jonasse

J. Kittus

L. Kullam

V. Külaots

H. Lepik

Praegune 27-liikmeline V-tehn. klass on aastate jooksul palju muutunud oma koosseisult. Omaaegsest TPG I-b klassist, millest ta on võrsunud, on järele jäänud 53 õpilasest vaid 9. Ülejäänud pole suutnud sammu pidada õppetöö tempoga. Omaaegsest „tumedast massist“ on saanud üks kooli parema õppeedukusega klasse — nii nagu see on kohane abiturientidele — ja seda just tänu õpetajatele, kes pole paljuks pidanud suurt vaeva, mis neil on olnud raskemate küsimuste selgitamisel.

Erilist tänu pälviv õpetajatest **Traugott Pärli**, kes klassijuhatajana on peatsetele vilistlastele jaganud ohtrasti elulisi õpetusi.

Tänavune V-tehn. klass on kujunenud isetegevuse ja seltskondliku elu alal kooli esinduslikumaks klassiks. Aktiivsemate ringide juhid, suuremate koolidevaheliste ürituste energilisemad eestvõtjad — nendeks on olnud paljud selle klassi õppuritest. Ometi pole suutnud see pidurdada head õppetööd. Märkimist väärib, et kogu klass on oma teadmistelt võrdlemisi ühtlane. Pole ühtegi eriti kõrge hinnetetasega õpilast, aga ka kõige halvema õpilase keskmine hinne on küllaltki kõrge.

Küll on aga vahe kaasõppurite iseloomude, lemmikharrastuste, tulevikukavatsuste ja nende eneste vahel. Seepärast järgnevalt mõni iseloomustav sõna iga klassiliikme kohta.

Aavik, Jaan. Blond, keskmist kasvu noormees. Oma vaateilt on ta ateist ja peab sellekohasel teemal pikki vaidlusi õpetajatega. Kardab pimedust, kasse ja vihmausse. Hää riistvõimlejana tunneb ta palju võimlemistrikke, mida saa-

dab ta vägevate „Tarzani hüüetega“.

Evert, Jüri, ehk ka Jörru, nagu teda nimetatakse, harrastab õppimist ainult hooti ja öösi. Tema eraelu on teistele „terra inkognita“, kuid kurjad keeled räägivad, et pääle kooli lõpetamist nõudvat oma osa sõjavägi.

Jannus, Arnold, praegune klassi esimene kodanik, kel on selleks olemas ka tarvilikud eeldused. On vaikse iseloomuga hoolas õppija, kuuludes klassi eliiti. Harrastab viiulimängu ja kostitab kaasõppureid oma kodus raadiomuusikaga. Tulevikus kavatseb oma nime ette kirjutada stud. med.

Jonasse, Olev, on lühikest kasvu sportlane, Tartu koolinoorsoo ex-meister odaheites. Klassis on ta saavutanud suure populaarsuse vaba fantaasiaga loodud lööksõnade varal. Praegu õpib ja harrastab tantsu, tulevikus on eesõigus sõjaväel.

Kittus, Johannes, brünett, musti prille kandev noormees. Õppimises peab parajaid piire. Oskab mängida kõiki keelpille, kuid erialaks on suupill. Viimasel ajal on teinud suuri edusamme tantsu alal.

Kullam, Lembit. Pikim noormees klassis, kelle blondjas juus kähardub loomulikkusesse laine-tesse. Anderikas õpilane, kes omab erilist talenti retoorikas ja dialektikas. Vahest sekka spordib ja tantsib vanu tantse. Ligemas tulevikus on tal kavas sõjavägi, hiljem kavatseb astuda ülikooli, kus tahab õppida igas võimalikus fakultedis.

Kurik, Endel. Vanima kaasõppurina on kaasa käinud kooli evolutsiooniga, alates Tartu Tehnikagümnaasiumist ja lõpetades Tartu

Poeglastegümnaasiumiga. Malegeenius, kes tulevikus kindlasti asub loorbereid lõikama sel alal.

Külaots, Valter. Klassikaaslane endassesüvenenud hingelaadiga. Kõnnib klassis ringi, näol heatahtlik, vahest natuke üleolev naeratus. Õppimises on hoolas ja järjekindel, saavutades nii ka tagajärgi.

Lehela, Kaljo või populaarsema nimega „Leka“, kuulub klassi pikemate poiste hulka. Kasutab oht-rasti oma loomupäraseid andeid tantsuks. Tema hineelu peegeldab nahast taskuploki tagukaane sise-mine külg. Pääle kooli kavatseb minna võõraste leegioni, et siis võiks surra „unter den Palmen“.

Lepik, Heino on andekas matemaatik ja tehnik, kuid ka teistes õppeainetes jõuab hästi edasi tänu oma hääle ja järjekindlale tööin-nule.

Linde, Olav on klassi ja kooli kaalukamaid liikmeid ja seda just oma laialdase tegevusraadiusega õpilaskonna omaüritusis. Ta on õpilaskonna vanem, „lili“ peatoimetaja, Kunstiringi juhataja ja pääle selle tegev Kaitseliidus. Õppeedukuselt parimaid klassiliikmeid. Kasvuldasa lüheldane, šat-täänse juuksestikuga poisslaps. Välimusest peab veel rõhutama tema stiilikat profiili ja omapärast kõnnakut paraadidel.

Mathiesen, Hugo. Brünnett noor-meel, kes vahel kannab oma hää nägemise täiendamiseks sarvraa-midega prille, milles asuvad „ak-naklaasid“. On eriti musikaalne ja teda külastavaile sõpradele ser-veerib kaunikhõlalisel piianiol moodsaid meloodiaid.

Mägi, Vello ehk „Kohvka“ kaas-õpilaste keeles. Pikk „läbipaistev“

noormees, kes aga viimast oma-dust püüab suvel muuta „läbipaist-matuks“. Iseloomult lõbus ja opti-mistlik. Kirjanduslike kaldu-vustega, sest peab referaate teos-test, mida isegi pole veel läbi luge-nud. Õppimises andekas, püsides klassis esimeste õppurite nime-kirjas.

Neggo on kaasõpilane, keda ta vanemad on ristinud inglispärase aristokraatse nimega **Alek**. Tänu oma seltsimeheliku iseloomule on tal tihe kontakt kõigi klassiliikme-tega. Eriharrastuseks on tal aktiivne tegevus igas võimalikus ringis ja ka orkestris, mille koosseisus puhub suurimat pilli.

Nõmmits, Endel. Keskmisekas-vuline noormees, kes vahel oma „fassaadi“ täiendamiseks kasutab dekoratsioonina prille. On üks nendest suurustest, kellel on kind-lamaid lootusi jõuda Tokio olüm-piaadile.

Paberit, Juhan. Kuigi pärit maalt, on virilate olude ja maa-puuduse tõttu sunnitud töötama võõrastel „viinamägedel“. Töökas, kindla ja väljakujunenud maailma-vaatega kaasvõitleja. Paraadidel ja riigikaitselistel õppustel kõigiti kuulekas, eraelus — maha sõda! Malemees II laual, kus võistleb vahelduva õnnega.

Pehtla, Kaljo. Pikk, laiaõlgne sportlane. Koolis veab end läbi keskpäraselt. Erilist huvi tunneb ta saksa keele vastu ja püüab see-pärast oma teadmisi rakendada igal sammul. Praegu on tal ras-keimaks küsimus, et kas tulevikus püüda edasi kõrguste poole või va-juda alla sügavikku, s. t. kas siir-duda lennukooli või minna allvee-laevale.

O. Linde

H. Mathiesen

V. Mägi

A. Neggo

E. Nõmmits

J. Paberit

K. Pehlta

K. Piirpärg

K. Ranken

E. Schoch

R. Sild

Š. Šapiro

K. Tikk

H. Trees

L. Tõnnis

H. Viikna

Piirpärg, Konrad. Kunagi oli ta nimi Pierberg, siis aga muutis ta nimeeestistamise propaganda mõjul paari tähte ja saavutaski õige eestlase nime. Eelmistel aastatel loobus ta tervislikel põhjusil riigikaitsealistest õppustest, nüüd aga astub oma isamaalikus meel-suses otse sõjaväkke.

Ranken, Karl on klassikaaslane, kelle lipsusõlm nädala jooksul teeb läbi evolutsiooni päris keskmise suurusega sõlmest nõõpnõela pea suruseni. Ta ei mata oma retoori-lisi andeid „vaka alla“, vaid ilus-tab kaasõppurite referaate hästi ettekantud tsitaatidega. Agaralt lööb kaasa ka noorsoo arganiseeri-mistöös, omades skautide „Poika“ rühma esimese liikme au.

Räst, Evald. Lühikasvuline, blond ja eriti elava kuid ka kõiku-va iseloomuga poisslaps. Armastab oma humoorikate märkustega tunni ajal aidata kaasõpilasi üle ka kõige raskematest silmapilkudest.

Schoch, Evald. Kaasõppur pika kasvu ja šatäänse „parukaga“, näol alatine saladuslik naeratus. Päris heade vaimuannetega õpi-lane, kes töötab kaasa mitmes rin-gis. Maailmavaateliselt kuulub Nietzsche õpilaste ja austajate hulka. Tulevikus kavatseb kõrval-teid kasutades jõuda Tallinna Teh-nika Ülikooli.

Sild, Richard. Klassi „atleet“ ja „pesamuna“. Fanaatik igal spordi-alal, mis aga veel ei takista teda olemast hea õpilane. Põhimõtteks: „Terves kehas olgu terve vaim.“

Šapiro, Šolem omab suuri tead-misi eesti keele alal, pidades kee-leõpetuslikke ja keeleuenduslikke referaate. Tahvli juures olles ta ühe käega kirjutab ja teisega pü-hib, loomulikult tahvlilapita. Peab

ränki heitlusi kaligraafiaga, nii et kasutab isegi elektrotehnika tunde ilukirja harjutamiseks.

Tikk, Kuno, klassi päevapiltnik, kes jäädvustab plaadile tähtsamaid sündmusi klassielust. Kaasvõitle-jate seas tuntud hääsüdamliku ja vastutuleliku kaaslasena, kes ku-nagi ei ole halvas tujus. Siirdub tulevikus arvatavasti ülikooli.

Trees, Heino. Väike, liikuv ja rõõmus klassikaaslane, kelle uhku-seks on „kunstniku parukas“. Armastab tantsida, mängida bridži ja ka õppida, sest kavatseb tulevi-kus siirduda Tehnika Ülikooli.

Tõnnis, Leo. Igati „tõsine eesti mees, kelle sees ei ole kavalust“. Äärmiselt vaikne, tagasihoidlik ja pikaldase iseloomuga sõnakehv hingeline noormees. Armastab vaikselt unistavat muusikat ja evib laialdasi teadmisi tehnikas. Pääle kooli lõpetamist siirdub „kroonut“ teenima.

Viikna, Heldur üks rahvusmeel-setest kaasvõitlejatest, sest on läbi teinud nimeeestistamise protse-duuri, vahetades oma endise vöö-rapärase „Stieglitz“ kaunikõlalise eesti nime vastu. Õhtupooliti tal kunagi aega ei ole, aga mida ta teeb, seda ei tea ükski klassikaas-lane.

Keskkooli lõpetajatele.

Teie olete keskkooli astunud eesmärgiga keskkool lõpetada ja kui Teie nüüd saate kätte lõputun-nistuse, siis on see Teie töö vili — olete saavutanud oma eesmärgi. Aastate jooksul olete omandanud siin palju eluks tarvilikku kasvatust ja õpetust. Teil on ka selle aja jook-sul oma õpetajatega-kasvatajatega olnud nii mõnigi kord arusaama-

tusi, kuid arvestage seda, et elu ise on karmim nõudlikumast õpetajast-kasvatajast, seepärast unustage väikesed arusaamatused ja astuge edasi kui mehed, kellel on kindel eesmärk. Töö õilsad eesmärgid olgu edaspidigi abiks Teile kõigile töö tegemisel. Töö ise olgu alati eduga kroonitud.

Tulevaseks tööks — palju jõudu!

E. Paats.

Progümnaasiumi V klass.

Aastaid kolm oleme veetnud koos, võttes vastu teadmisi, mida edukalt võime kasutada tulevikus. Need kolm aastat ei ole möödunud kaotusteta — 53 poisist on järele jäänud vaid 26.

Klassijuhataja E. Otsing

Klassi distsipliini, korraarmastust ja lasketaset on püüdnud suure hoolega tõsta klassijuhataja härra **Edgar Otsing**. Kuigi see ehk tal meie temperamendi ja hoolimatuse tõttu pole täiel määral õnnestunud ning oleme talle valmis-

tanud mõnegi ebameeldiva üllatuse, loodame siiski, et oleme jätnud talle endist hea mälestuse, mis niipea ei unune ning avaldame talle siinkohal suurimat tänu tehtud töö ja nähtud vaeva eest.

Nüüd oleks järjekord kaasõpilaste juures. Nimestikus esimene meie hulgas on väikesekasvuline kaaslane **Gustav Allas**, kelle suurimaks vooruseks peetakse vaikimist just siis, kui teda küsitakse.

Päritava vea tõttu on klassi parimaid korvpallimängijaid **Ilmar Amon**, kes püüdes käia oma suure venna jälgedes on pärandanud temalt ka hüüdnime — „Munsen“. Õppimises sammub ta klassi esirinnas.

Vaikse nooruri **Leonid Antonovi** erihuvideks on küüntekasvatamine ja röövlite kui ka revolvrите joonistamine tunnis, mis on kummalises vastuolus tema iseloomu ja välimusega.

Hans Gross on enesesesüvenenud Valgamaa poiss, kes eriti püüdlik on õppeülesandeis. Vaba aja ta veedab „Ajude Gümnaastika“ lahendamisega, teises järjekorras sportimisega.

Klassi kogukamaid isikuid on **Eugen Kaitsa**. Tema õppimise kohta on enamikul pedagoogidel paljugi öelda, mis aga tema head tuju ja huumorimeelt sugugi ei vähenda. Laulab tenorit ja puhub flööti kooli vastavais kooses.

Lühike pikajuukseline ning vaikseloomuline kaaslane **Eino Kompus** on tuntud klassi fotograafina ja muusikamehena kooli orkestris.

Pikavõitu nõtkes noorhärna **Ilmar Kullam** omab põhjalikke teadmisi pallimängu rakendamises inimese ihulise ja hingelise olemuse teenistusse. Pedagoogidega on tal läbi-

Progümnaasiumi V klass

- I rida: Eugen Kaitsa, Ants Sulla, Jaan Rekand, E. Otsing (klassijuhataja), Ülo Vare, Kaljo Räga, Heino Maasik.
 II rida: Gustav Allas, Endel Siilats, Ilmar Amon, Ilmar Raid, Igor Romanovitš, Eino Kompus, Leonid Antonov, Jüri Raudsepp.
 III rida: Olaf Pau, Evald Lall, Arved Teas, Lemming Rootsmäe, Avo Valdes, Hans Gross, Eerik Pukk, Lembit Vahtre, Endel Lausing.
 IV rida: Ants Pääsukene, Ilmar Peep, Henno Väärssi, Viktor Pastak, Ilmar Kullam, Eeri Uibu, Meinhard Teder.

saamine võrdlemisii raske, kuna tema põhimõttelised töekspidamised on tihti täiesti vastupidised üldtunnustatud tõdedele.

Tubli õppijana ning sama tubli sportlasena on leidnud kaaslaste seas suurt poolehoidu **Evald Lall**. Oma teadmistega ei keeldu ta kunagi abistamast „tumedaid vendi“. Tantsu ja pidudelkäimist ta põhimõtteliselt ei poolda.

Endel Lausing kuulub koolis tagasihoidlikkude kilda, välja arvatud juhud, mil tuleb välja astuda kaasõpilaste või enese õiguste eest. Seda enam väärrib tähelepanu tema

tegevus pidudel ja „Noorte Kotkaste“ organisatsioonis.

Vaikseimaks ning tagasihoidlikemaks kaaslaseks klassis on **Heino Maasik**, kes suurima tähelepanuga on kiindunud õppeülesandesse, olles eriti tunnustamist leidnud keeltes.

Võluva naeratuse ja loomulikude lokkidega **Viktor Pastak** on õppur, kelle huvid piirduvad peaaesjalikult pallimängu ja tütarlastega. Lisaks oleks ta ka õppimises edukas, kuid tal lihtsalt ei vea. Noorimana ta omab klassi pesamuna tiitlit.

Olaf Pau oli kord klassi parimaid sportlasi ja õppijaid, kuid nüüd on toimunud temaga vähi-käik. Ta pole küll kummastki loobunud, kuid ... Pidudel võib teda näha üsna tihti.

Meie pere vanimaks liikmeks on **Ilmar Peep**, kes siiski pole kuigi kogenud suurilma eluga. Harrastab punastamist ja seda isegi kaasõpilaste seas.

Erik Pukk on priske välimusega poiss, kelle põsed punetavad tervisest ja hääsüdamlikkusest. Olles äärmiselt aeglane tegudes ja sõna-des, kannatab ta tihti süütult etteheidete all.

Kergejalgne noorur **Ants Pääsukene** oli veel sügisel klassi parimaid kergejõustiklasi, kuid nüüd on sunnitud terviselistel põhjustel sellest loobuma. Õpib eduga, püüdes seda jätkata ka tulevikus.

Ilmar Raid muutis hiljuti nime, mistõttu pole ta veel laiemalt tuntud. Harrastab innukalt klaverimängu, kusjuures tema eelistatuteks paladeks on surematud Straussi valsid.

Jüri Raudsepa erihuvid on õige laialdased, nagu inglise keele sõnade mitteõppimine, tantsimine ja suusatamine. Õppimist (inglise keel välja arvatud) ei jäta ta ka mitte sööti ning valmistab kaaslastele meelehärma osavusega sõrmeväänamise alal.

Klassi esinduslikemaks kujuks on atleetliku kehaehitusega seltskonnalõvi rühmavanem riigikaitse õppuste tunnis ja klassivanema abi **Jaan Rekand**. Evides laialdasi tutvusi tütarlaste seas, tarvitab ta „teie“ asemel põhimõtteliselt „sina“. Oma toredaimat ehet — pikki simsonijuukseid kannab ta au-

väärselt, hoolimata nende arvel sadanud pilkeist.

Usinamaks koolipidude külastajaks on **Igor Romanovitš**, kes üllatab kaaslasi võimlemistundides, sooritades kaelamurdvaid harjutusi kangil. Õppimiseski sammub klassi esimeste hulgas.

Lemming Rootsmäe on tagasihoidud temperamendiga kaaslane, keda tõmbavad eriti jooksurajad ja seltskonnarikkad jalutuspaigad keskklassis.

Kaljo Rägo oma professorliku välimuse ning eluavaldustega on veendunud antituupija, kuid läheb sellest hoolimata järjekindlalt edasi. Hiilgav klaverimängija, tunnustades ainult klassilist muusikat. Praktiliste näidetega levitab kaaslaste hulgas teadmisi jiu-jitsu alal.

Endel Siilats on poiss, kes ei tantsi, kuid leiab, et seda on üsna huvitav pealt vaadata. Mängib viiulit, malet, kaarte jne.

Innukaim õppija klassis on **Ants Sulla**, kes valgustab lahkesti iga soovijat igas õppeaines, olles seetõttu kaaslaste poolt eriti armastatud. Seltskonnast ja pidudest hoidub hoolega.

Arved Teas on elurõõmus mehike, kes „üleajateenijana“ omab põhjalikke kogemusi ja ei keela kunagi teisi abistamast. Järjekindla kinokäijana võib teda rohkem usaldada kui kõiki kinoarvustajaid.

Meinhard Teder ei suvatse oma suurt andekust väljendada kinniste koolimüüride vahel, vaid teeb seda vaikseil õhtuil vabas õhus. Väga külmavereline isik, satub ometi paanikasse, lahendades tahvli ees algebrat või geomeetriat.

Klassi kaalukamaid tegelasi on **Eeri Uibu**. Tema kvaliteedi kohta lähevad arvamusel lahku. Olles väga avameelse iseloomuga, kannatab ta tihti süüdistuste all. Tunnep võitmatut kirge tantsu ja vastava muusika vastu.

Lembit Vahtre on väle noorur, kes üllatab klassi tihtilugu kummaliste oskussõnadega. Õppimist võtab tõsiselt, kuid mitte rohkem. See eest spordib seda suurema inunaga.

Avo Valdes on üks väheseid, kes on ühel ajal oivaline sportlane ja õppija. Rõõmus priske näo ja koguga seltsimees, kellele viimasel ajal on rohkesti vaenlasi sigenenud tema laekuri-ameti tõttu.

Klassivanemana on püüdnud enastohverdavalt poisse korralikeks inimesteks teha **Ülo Vare**. Õpib, nagu see on klassivanemale kohane, ajaviiteks mängib viiulit. Tantsib ja spordib, kui selleks on vajadust.

Ja lõpuks **Henno Väarsi**. Kaasõpilane, kelle suurimaks „paheks“ on grammatiliste vigade parandamine kaaslaste kõnes ja piinlik huvi nende rõivaste korraliku välimuse suhtes. Matemaatikas tunneb end kui kodus ja armastab seepärast neid klassitöid teha vestiväl.

Need oleksid siis „meie poisid“. Loodame, et nad väga ei pahandu, leides siit mõndagi, mida nad ei kuuleks just meeleldi.

Nägemiseni lähemas tulevikus!

Reaalkooli III klass.

On möödunud kolm aastat sellest, kui võõrastena kokku astusime. Alklassist alates oli meid 54.

Nüüd abiturientidena kooli lõpetamist oodates on meist esialgseist jäänud vaid 15. Kuid oleme aja jooksul mitmedki oma kilda juurde võitnud ja nii on meid koolilõ-

Klassijuhataja E. Paats

petajaid 25. Tänu mõtlemega tagasi oma praegusele hääle klassijuhatajale **ltn. E. Paats'ile**. Kuid — tuhat tänu ka meie endisele klassijuhatajale **kapt. J. Lest'ale**.

Klassi nimistus seisab esimesena **Hillar Arens**. Selle sõbraliku kaaslaste ülevaks sihiks on saada kindlat haridust, kuid selle kõrval vist ka spordikuulsust.

Aleksander Art paistab eriti silma käsipallivõistlustel ja poliitilise sisuga vaidlustel. Õppimises ületab keskmise taseme.

Noorimaks ja edukaimaks õpilaseks klassis on **Rein Aul**. Vastse juurdetulijana pole kõik ta iseloomujooned ja harrastused tuntud, on aga näha, et ta eduga töötab mitmekesisel huvialadel.

Reaalkooli III klass

I rida: G. Mets, H. Arens, R. Künnapuu, hr. E. Paats, K. Bruus, Ü. Tuulas.

II rida: A. Raudsepp, R. Aul, A. Tabbun, K. Riikoja, E. Äärmaa, E. Salumaa, K. Pajor, A. Art.

III rida: E. Raal, O. Sildvee, V. Rämmal, B. Vinnal, K. Nagel, S. Luiga, A. Reinvald, T. Tsink, J. Mets.

Alati muhelev on **Karl Bruus**. Kuigi ta lemmikuks pole matemaatika, paelub teda siiski esijoones tehnikum.

Richard Jurss on aktiivsemaid õpilasi klassis. Omi vaatekohti ja arvamusi kaitseb raudse kindlusega, olles sageli päris käremeelne.

Rahulikuna ning külmaverelise-
na juhib klassi **Rein Künnapuu**. Huvi näib tal olevat põllumajanduse vastu. Peale selle paelub teda veel autoasjandus.

Klassi paremaid käsipallureid on **Valdeko Liivat**, kes peale sportimise huvi tunneb veel ajalooliste telgitaguste uurimisest.

Silver Luigat tunneme kui tagasihoidlikku ja sõnakehva kaaslast. Ta on kirklik ratsutaja ja huvitatud võõrkeeltest. Tema ligemad kavatsused pole tuntud.

Agar skaut **Gustav Mets** omab mitmeid eriharrastusi, milledest tähtsamatena tuleks nimetada sportimist ja tantsimist. Ta kavatsab minna põllumajanduslikule alale.

Juhan Mets, eelneva nimekaim, tegeleb hoolega pallimängimise ja matemaatikaga. Mis aga temast pärast keskkooli edasi saab, pole veel selgunud.

Üks salapärasemaid meie hulgast on **Karl Nagel**, kelle harras-

tusi ja kavatsusi vist keegi otseselt ei tea. On aga kuulda, et ta kavatsesat karjääri teha sõjaväelasena.

Endel Olt on väga elavaloomuline poiss, kes millegi pärast aukartust tunneb tugevama hääle vastu. Huvitab teda vist mehaanika ja füüsika.

Vaikne tagasihoidliku iseloomuga on **Eduard Raal**. Ometi on ta kirglik pallilööja nii käe kui ka jalaga. Oma tuleviku kavatsused hoiab ta aga suurimas saladuses.

Valter Raig osutub edukaimaks raskekaallaseks klassis. Omades otse uskumatu jõu rakendab ta selle nii füüsiliseks kui ka vaimseks tööks. Elukutse valib ta vist sõjaväes.

Klassi kirjatoimetajana toimib vaikne **Ado Raudsepp**. Temagi hoiab oma sihid ja huvialad saladuses. Kuna teda võib näha suvel ratturina ja talvel suusaspordilasena, siis tohiks arvata, et ta huvitub spordist.

Klassi laekur ja silmapaistvate õppetagajärgedega õppur on **Arved Reinvald**. See kaaslane püüab end arendada igati, tundes kõlge vastu teataval määral huvi. Suurimat huvi tunneb ta aga näitekunsti vastu.

Igas organisatsioonis võime leida **Kalle Riikojat**. Tagasihoidlik ja endassesüvenenud on ta koolis, muidu elus paistavad tal olevat aga teised kalduvused. Erilist nõrkust tunneb ta laskespordi vastu.

Klassi juhatusse kuulub veel **Väino Rämmal**. Olles mitmekülgsede huvialadega, rakendab

ta kõik oma energia ristsõnade lahendamisele, missugusel alal ta õppimise kõrval on omandanud tähelepandavaid tagajärgi.

Naljaheitev ja muhelev on **Edgar Salumaa**. Õppetöö pingutustest puhkamiseks harrastab sporti. Oma sihid ja kavatsused hoiab ta kindlalt endale.

Alfred Tabbun harrastab hoollega kirjandust, tundes selle kõrval huvi ka joonistamise vastu. Eri-listeks „maiuspaladeks“ on talle aga keerukad matemaatilised ülesanded.

Oivo Sildveed tunneme kui mitmekülgsede huvialadega klassivennda. Eriti huvitatud on ta kinost ja teatrist. Kavatses sammuda gümnaasiumi-radu.

Suurt huvi kirjanduse vastu tunneb **Väino Tsink**, kes püüab end igati arendada eeskujuliku gentleman'i tasemlee. Piinliku hoolega hoidub ta kõigest inetust.

Pikakasvuline sportlane on **Ülo Tuulas**. Hea käsipallurina võime teda kohata spordivõistlustel. Kuid ka näitekunstiga tutvumiseks leiab ta aega, külastades ohtralt teatrit.

Agar ajalooliste proleemide uurija ja margikoguja on **Boris Vinnal**. Vahelduseks külastab ta ka kinosid ja tutvub kirjandusega. Kavatses jätkata vanemate elukutset, hakata farmatseudiks.

Kaugeleulatuva õpihimuga on **Eduard Äärmaa**. Ülejäänud aega kasutab ta lugemiseks ning sportimiseks. Tahab omandada kõrgemat tehnilist haridust.